

Grundvandskortlægning
J.nr. 2020 - 52252
Ref. KAFOS
Den 21. maj 2021

Beskrivelse af områdeudpegninger

Inden for OSD og indvindingsoplande uden for OSD gennemføres den statslige grundvandskortlægning efter vandforsyningslovens § 11. På baggrund af grundvandskortlægningen udpeges følgende områder i bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer; områder med drikkevandsinteresser (OD), områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD, følsomme indvindingsområder over for hhv. nitrat (NFI) og sprøjtemidler (SFI), indsatsområder (IO) samt boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Neden for er de enkelte områder kort beskrevet, og der er indsat henvisninger til, hvor der kan læses mere uddybende om områderne.

De til enhver tid gældende områdeudpegninger kan findes på [Danmarks Arealinformation](#).

Områder med drikkevandsinteresser (OD)

OD er oprindeligt udpeget som områder, der har eller kan have betydning for vandindvinding til mindre vandværker og erhverv. I OD beskyttes grundvandet gennem den generelle miljøbeskyttelse, bl.a. gennem gødningsnormer, pesticidgodkendelsesordningen og miljøgodkendelser af virksomheder.

Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD)

OSD er områder udpeget med et ønske om at reservere en grundvandsressource af god kvalitet og i tilstrækkelig mængde til at sikre den fremtidige drikkevandsforsyning. OSD er første gang udpeget i regionplanerne fra 1997 på baggrund af [Miljøstyrelsens vejledning fra 1995 om udpegning af områder med særlige drikkevandsinteresser](#). Den oprindelige beliggenhed og størrelse af OSD afspejler både en faglig og politisk vurdering.

Indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser

Indvindingsoplande er områder, hvorunder grundvandet strømmer til en given indvindingsboring. Indvindingsoplandene afgrænses på baggrund af beregninger af partikelbanesimuleringer fra hydrologiske modeller. Afgrænsningen af indvindingsoplandene skal anses som en visning af naturfaglige resultater. Indvindingsoplandene kan således ikke ved en planlægningsproces ændres eller placeres andre steder.

Indvindingsoplandene til almene vandforsyninger uden for OSD omfatter indvindingsoplande til almene vandforsyninger, som helt eller delvist er beliggende uden for OSD. Indvindingsoplande inden for OSD udpeges ikke, men afgrænses i grundvandskortlægningen og vises på [Danmarks Arealinformation](#).

Følsomme indvindingsområder

Inden for OSD og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD afgrænses følsomme indvindingsområder. Der er i dag identificeret indvindingsområder, der er følsomme over for nitrat (NFI) og områder, der er følsomme over for sprøjtemidler (SFI).

Nitratfølsomme indvindingsområder (NFI)

NFI afgrænses i områder, hvor det på baggrund af grundvandsdannelsen samt de geologiske- og grundvandskemiske forhold er vurderet, at der er en risiko for, at der kan ske en udvaskning af nitrat til grundvandet, og dermed i drikkevandet. For yderligere information om afgrænsning af NFI henvises til notatet [Nitratsårbarhed og afgrænsning af NFI og IO](#).

Sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder (SFI)

SFI afgrænses på sandjorde, der er særligt følsomme over for udvaskning af sprøjtemidler. Dette ud fra jordens volumenvægtede indhold af humus samt summen af finkornsfraktionerne ler og silt i den øverste meter af jorden.

Udgangspunktet for udpegningen af SFI er en afgrænsning af sprøjtemiddelfølsomme sandjorde. Afgrænsning af sprøjtemiddelfølsomme sandjorde er foretaget som et landsdækkende projekt af Miljøministeriet frem til 2014. For yderligere information om afgrænsning af SFI henvises til rapporten [Sandjordenes følsomhed over for udvaskning af sprøjtemidler](#).

Ud fra nuværende vidensgrundlag, er det i dag ikke muligt at foretage en landsdækkende identifikation og udpegning af sprøjtemiddelfølsomme områder på lerede jorder.

Indsatsområder (IO)

IO udpeges inden for følsomme indvindingsområder, og vil således altid være mindre end eller lig med de følsomme indvindingsområder. IO inden for SFI er sammenfaldende med SFI. IO inden for NFI lokaliseres, hvor en særlig indsats inden for NFI er nødvendig ud fra en konkret vurdering af arealanvendelse, forureningstrusler og naturlig beskyttelse. For yderligere information om afgrænsning af IO inden for NFI henvises til notatet [Nitratsårbarhed og afgrænsning af NFI og IO](#)

I IO skal kommunerne udarbejde indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, hvor en særlig beskyttelse af drikkevandsressourcerne er nødvendig, jf. vandforsyningslovens § 13.

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

BNBO er en administrativ beskyttelseszone, der udlægges boringsnært omkring alle aktive indvindingsboringer til almene vandforsyninger. BNBO afgrænses som arealet på jordoverfladen, hvorunder vandet, der strømmer til boringen, har en given transporttid.

Miljøstyrelsen afgrænser i dag BNBO på baggrund af en transporttid på ét år. Konceptuelt kan disse BNBO således forstås som et étårs indvindingsoplande. For yderligere information om afgrænsning af BNBO, henvises til Miljøstyrelsens [BNBO Beregningsprocedure](#).